

**La tramitació parlamentària de la llei de creació
del Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana (I).**

L'esmena a la totalitat

Vicent J. Frías Diago

Llicenciat en Ciències Polítiques i de l'Administració

Llicenciat en Dret

Advertència prèvia

Este treball no pretén exposar cap posició doctrinal respecte als òrgans consultius en matèries econòmiques i socials, perquè d'això ja hi ha molta literatura, entre d'altres el llibre de García Ruiz¹. El que es persegueix és fer un repàs a tota la gènesi d'esta institució, de la qual es compliran en breu vint-i-cinc anys, des de la seua creació en 1993, tenint en compte també els precedents d'organismes anteriors a l'aprovació de la Constitució Espanyola de 1978.

Introducció

En quant als precedents, com bé s'exposa al web del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC)², a Espanya, les relacions laborals no havien tingut el ressò i la importància que es mereixien a nivell social i polític i no és fins l'any 1883 que es troba la primera referència d'un organisme dedicat exclusivament a assumptes sociolaborals, que es concreta en la "*Comisión de Reformas Sociales*", la qual l'any 1903 va passar a ser el "*Instituto de Reformas Sociales*"(IRS), tot absorbint les seves competències i esdevenint l'antecedent del futur Ministeri de Treball.

En aquesta època, Espanya va estar sotmesa a diversos canvis polítics i socials, els quals van suposar unes reformes a tota l'organització governamental, com a conseqüència als molts canvis i reestructuracions que va patir tot l'àmbit sociolaboral perquè s'ha de tindre en compte que es va passar d'una monarquia a una república i a una dictadura.

¹ García Ruiz, José Luis. El Consejo Económico y Social. Génesis constituyente y parlamentaria. Colección Estudios nº 6 del CES, segona edició ampliada, Madrid, novembre de 1995.

² http://ctesc.gencat.cat/el_consell/qui_som/historia/index.html

A Catalunya ja existia des de l'any 1919 la Comissió Mixta de Treball de Catalunya, que depenia directament del Ministeri de Treball amb tractament d'institut oficial i tenia com a finalitat determinar normes per a la convivència harmònica del treball i la producció, intervenció conciliatòria en qualsevol mena de conflictes, fixació de jornals professionals i l'assessorament sobre l'aplicació i la utilitat de la legislació social vigent.

No obstant això, els canvis encara que lents no van parar i a l'any 1924, en plena dictadura del General Primo de Rivera, es creà per Real Decret de 2 de juny el primer Consejo de Trabajo a Espanya i va desaparèixer qualsevol altre organisme d'aquestes característiques que fos autònom.

Així doncs, el Consejo de Trabajo va passar a ser l'organisme encarregat de l'estudi, la proposició i difusió de les disposicions legals referents als problemes econòmic-socials, i, molt especialment, a ser el cos consultiu del Govern pel que fa a la legislació del treball, a la seva aplicació i a l'acció social. Així mateix, les antigues juntes locals i provincials de l'IRS passarien a ser les delegacions del Consejo de Trabajo, presidides pel delegat provincial de Treball de les diferents províncies i finançades pels ajuntaments o les diputacions provincials. Tot i les diverses modificacions que va tenir el seu reglament intern, el funcionament del Consejo de Trabajo va continuar fins l'any 1939, data en què es publica el Decret de supressió.

La denominació de Consejo de Trabajo va tornar a aparèixer en la dictadura de Franco l'any 1960 per desaparèixer definitivament, vuit anys després amb la signatura d'un decret de reorganització ministerial que suprimia diversos cossos consultius i va ser creat sota la presidència del propi Ministre i no assessorava el Govern, sinó exclusivament el Ministeri de Treball i en definitiva, va esdevenir un organisme burocràtic més, afegit als que ja existien al Ministeri de Treball i que poca cosa té a veure amb el Consejo de Trabajo creat l'any 1924 i desenvolupat en el decurs dels anys de la República.

Posteriorment, la Constitució espanyola de 1978, a l'article 131 en el primer punt, disposa que l'Estat, mitjançant una llei, podrà planificar l'activitat econòmica general per a atendre les necessitats col·lectives, equilibrar i harmonitzar el desenvolupament regional i sectorial i estimular el creixement de la renda i de la riquesa i la distribució més justa d'aquesta darrera. En el segon punt es diu que el

Govern elaborarà els projectes de planificació d'acord amb les previsions que li siguin subministrades per les comunitats autònomes i l'assessorament i la col·laboració dels sindicats i de les altres organitzacions professionals, empresarials i econòmiques. Amb aquesta finalitat es constituirà un Consell, la composició i les funcions del qual desenvoluparà una llei.

En este context, el propi García Ruiz³ afirmava que l'establiment del Consell Econòmic i Social mitjançant la seua llei de creació es va fer al marge de l'article 131.2 de la Constitució esmentat i s'emparava en els articles 105⁴ i 9.2⁵ de la pròpia Constitució espanyola.

Així ho va entendre també el govern, ja que en la presentació del projecte de llei, l'aleshores Ministre de Treball i Seguretat Social, Luis Martínez Noval, segons s'exposa en el treball de García Ruiz⁶, va defensar que el Consell era un òrgan consultiu en matèria socioeconòmica i laboral, no era un òrgan de negociació o de concertació, no era un òrgan de planificació i no era una tercera Cambra Corporativa. A més, afegia que l'amplitud de les funcions del Consell transcendien l'àmbit d'allò laboral i col·locaven al Consell junt als principals exemples a contemplar en el dret comparat. Deia que la creació de l'òrgan responia al mandat de l'article 9.2 de la Constitució i responia al compromís a l'efecte del partit del govern per a promoure el diàleg social i al consens amb els interlocutors social i que al no ser l'òrgan previst a l'article 131 no es podia articular la representació de les Comunitats Autònomes.

Finalitzat el tràmit parlamentari, es va aprovar la Llei 21/1991, de 17 de juny, per la qual es crea el Consell Econòmic i Social, publicada al BOE de 18 de juny de 1991 i que disposa en el seu article 1, punt 2 que el Consell Econòmic i Social és un òrgan consultiu del Govern en matèria socioeconòmica i laboral.

Per entendre aquest òrgan, cal completar la introducció amb l'exposició dels diferents models de consells econòmics i socials, que segons afirma Madrid Conesa,

³ Ibidem, pàgs. 21 i 22.

⁴ Article 105. La llei regularà: a) L'audiència dels ciutadans directament o a través de les organitzacions i associacions reconegudes per la llei en el procediment d'elaboració de les disposicions administratives que els afecten.

⁵ Article 9.2. Correspon als poders públics de promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en els quals s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que n'impedeixin o en dificultin la plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.

⁶ Ibidem, pàgs. 92 i ss.

cap del Departament Jurídic del CES de la Regió de Murcia⁷, es poden concretar en els cinc següents:

- 1.- Models amb funció de consulta legislativa, consistent en emetre dictàmens al Parlament i Govern, amb la finalitat d'influir en els texts normatius que s'aproven.
- 2.- Models amb funció concertadora.
- 3.- Models amb funció planificadora de l'economia estatal.
- 4.- Models amb funció coordinadora que només pretenen acordar entre els sindicats i organitzacions empresarials.
- 5.- Models amb funció orientativa de la política econòmica.

També hi ha models de CES en quant a la composició i es distingeixen entre aquells en els que només estan les organitzacions de treballadors i d'empresaris que alguns anomenen com bipartits, altres que integren una gamma més ampla de sectors de l'activitat econòmica i social, i altres que, a més a més, inclouen una representació de l'Administració, anomenats com tripartits.

A la vista d'aquests models exposats, al lector, no li resultarà difícil enquadrar el CES de la Comunitat Valenciana en algú o alguns d'ells.

Antecedents

El legislador valencià, en l'any 1992, una vegada s'havia remès per part de l'executiu, el text del projecte de llei, en la documentació parlamentària, va tindre en consideració tota una sèrie de normativa semblant sobre la matèria, tan de l'àmbit europeu com de l'estatal i autonòmic.

En este sentit, es van tindre en compte els següents texts normatius. En l'àmbit europeu, on es fa referència a la aleshores Comunitat Europea es va estudiar la normativa del Comité Econòmic i Social Europeu (CESE) continguda en el Capítol III, articles 121 i 127 del Tractat Constitutiu de la Comunitat Econòmic Europea, el Capítol III del text del Tractat Consultiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (Euratom) i el propi reglament del CESE, així com les disposicions contingudes en relació al Comité Consultiu de la Comunitat Europea del Carbó i l'Acer, previstes en el seus Tractat i Reglament.

⁷ Madrid Conesa, Fulgencio. Naturaleza jurídica de los CES autonómicos. Edita Consells Econòmics i Socials de les Comunitats Autònoms, Murcia, 1998, pàgs. 13 i ss.

En relació a la legislació comparada, es van considerar les lleis reguladores de matèries semblants als següents països europeus: Bèlgica, Dinamarca, França, Holanda, Itàlia, Luxemburg i Portugal.

Respecte a l'àmbit estatal, a més de la Constitució i la Llei Orgànica de Llibertat Sindical i l'Estatut de Treballadors, es va prendre com a referència la Llei 21/1991, de 17 de juny, per la que es crea el Consell Econòmic i Social.

De les Comunitats Autònomes es van contrastar les lleis i reglaments de les que havien regulat esta matèria com van ser el País Basc (1984), Astúries (1988), La Rioja (1989), Aragó (1990), Castella i Lleó (1990), Extremadura (1991), Madrid (1991), Canàries (1992) i les proposicions de llei de Cantabria, Castella-La Manxa, Catalunya i les Illes Balears.

En quant als antecedents valencians, a més de l'Estatut d'Autonomia, article 60 i Disposició Transitòria Vuitena, es van tindre en compte els antecedents parlamentaris de proposicions no de llei i resolucions de la II i III legislatura, però sobre tot el Decret 44/1987, de 13 d'abril de creació del Consell Valencià de Relacions Laborals, el Decret 8/1989, de 25 de gener, pel qual es crea la Comissió de Seguiment del Programa Econòmic Valencià (PEV 1988-1991), el Decret 8/1989, de 30 de gener, pel qual es crea la Mesa d'Economia Submergida i el Decret 8/1991, pel qual es crea el Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

Cal afegir que l'article 60 de l'Estatut d'Autonomia⁸ vigent en l'època disposava que per llei de les Corts Valencianes es podrà crear un Consell Econòmic i Social i que en aquesta llei es regularà la composició, funcions i Estatut dels seus membres. La Disposició Transitòria Vuitena completava indicant que la creació del Consell Econòmic-Social Valencià tindria lloc, una vegada promulgada la llei a que es refereix l'article 131.2 de la Constitució.

Tramitació parlamentària

El Govern valencià, en la reunió del dia 22 de juny de 1992, segons el certificat del Conseller Secretari del Govern valencià, Emèrit Bono i Martínez, va adoptar el següent acord: *"Fent ús de les facultats atribuïdes a la Generalitat Valenciana, per l'article 22.b) de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de Govern Valencià, a proposta dels consellers de Treball i Afers Socials i d'Economia i Hisenda, el Govern Valencià acorda*

⁸ Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

d'aprovar i de trametre a les Corts Valencianes el Projecte de Llei de Creació del Comit  Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana”.

El projecte de llei es va presentar a les Corts Valencianes el 29 de juny de 1992, publicat al número 64 del Butlletí Oficial de les Corts Valencianes (BOCV), el 17 de juliol de 1992 i va finalitzar el termini de presentació d'esmenes el dia 17 de setembre. Aquest text constava d'Exposició de Motius, Títol Preliminar, tres Títols amb un total de 27 articles, quatre Disposicions Transit ries, Disposició Derogatòria i tres Disposicions Finals.

La Comissió de les Corts encarregada de la tramitació va ser la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat Valenciana i cal afegir que el projecte responia a m s de la voluntat del Govern, a la voluntat també de les Corts, doncs a la sessió del Ple de les Corts Valencianes, celebrada el dia 25 de febrer de 1992, es va aprovar la Resolució 37/III sobre presentació del Projecte de Llei de creació del Comit  Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, que van presentar el grups parlamentaris Socialista, Popular, Nacionalista Unió Valenciana i Esquerra Unida.

Al text de l'articulat es van presentar un total de 99 esmenes, de les quals 11 corresponien al Grup Parlamentari Socialista; 42 al Grup Parlamentari Popular; 14 al Grup Parlamentari Nacionalista d'Unió Valenciana i 32 al Grup Parlamentari d'Esquerra Unida qui va presentar també una esmena a la totalitat del projecte de llei, que va ser rebutjada en la sessió del Ple del dia 15 d'octubre del mateix any, com ara analitzarem.

Esmena a la totalitat

Com és habitual en el procediment parlamentari, en primer lloc, tal i com s'ha indicat abans, el dia 15 d'octubre de 1992 es va celebrar el Ple de les Corts Valenciana on es va fer el **Debat de totalitat del projecte de llei** de creació del Comit  Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, motivat per l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, del qual anem a extraure els principals posicionaments.

En el transcurs del mateix, la posició del Consell va ser defensada pel Conseller de Treball, Martin Sevilla Jiménez. Va exposar el model pel qual va optar el govern i que es considerava el més adient a les necessitats de la nostra Comunitat i que ens concretaven en els objectius següents. El primer, articular la participació dels agents

econòmics i socials i també d'altres organitzacions d'àmbit social, financer i econòmic per a reforçar el diàleg i la comunicació entre els diferents col·lectius. El segon, salvaguardar la credibilitat i necessària autonomia del nou òrgan, per la qual cosa calia garantir la independència del govern i per això s'excloïa a l'Administració de la seua composició, a més de dotar-lo de recursos humans i materials per al seu funcionament. I el tercer, dotar a l'òrgan d'una capacitat d'actuació en un ampli marc de matèries, com actuar com a òrgan consultiu del Govern valencià i de les institucions públiques en matèria econòmica, socio-laboral i d'ocupació; contribuir al debat sobre la programació econòmica del Govern i dels programes dels fons estructurals de la Comunitat Europea i de la programació territorial i del medi ambient, així com promoure el consens i la concertació, facilitant acords i promovent les funcions de mediació.

Afirmava que s'estava davant d'un model de Comitè, definit com a òrgan autònom i independent del poder polític, amb una ampla capacitat d'actuació i una composició plural i de gran qualificació. També va indicar que es triava el nom de Comitè i no de Consell perquè obeïa a la dificultat legal de constituir com a tal, l'òrgan previst en l'article 60 de l'Estatut, atès el tenor literal de la Disposició Transitòria 8ª del mateix, i de la Llei 21/1991, de 17 de juny, per la qual es crea el Consell Econòmic i Social, que no és l'òrgan que es preveu a l'article 131.2 de la Constitució però que açò no era obstacle per a crear mitjançant una llei un fòrum permanent de participació d'amples competències amb facultats d'autoorganització i amb garantia d'independència respecte al Govern, ja que responia al suport legal de la pròpia Constitució i de l'article 58.1⁹ de l'Estatut, i que esta era la raó per la qual s'havia elaborat el present projecte de llei amb la denominació de Comitè i que anava en la línia del model seguit a l'estat espanyol i a la majoria de les Comunitats Autònomes.

En definitiva, venia a dir que la voluntat del Govern valencià era ficar a disposició dels agents socials un òrgan on manifestar l'opinió i aconseguir un consens per a intentar millorar la societat i l'acció de govern.

En representació del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, Pedro Zamora Suárez, va afirmar que el seu grup presentava l'esmena a la totalitat per a que el

⁹ Article 58.1 de l'Estatut d'Autonomia. La Generalitat Valenciana, en l'exercici de les competències que li venen atribuïdes pel present Estatut podrà constituir entitats i organismes per al foment de la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social.

Consell redactara un nou projecte de llei on s'incloguera la participació de l'administració entre els integrants amb sintonia amb el que ha de ser un consell o comitè econòmic i social, plantejat per ells en diferents ocasions des de 1987, perquè es tractava de desenrotllar un dels aspectes més progressistes de la Constitució i de l'Estatut.

En este sentit, creia que el text no responia al mandat previst i tampoc al consens amb el conjunt dels agents socials, sobretot perquè el Consell previst és per a la participació en la planificació democràtica i per la qual cosa requereix la participació de l'Administració. El Consell que planteja el Govern valencià, fent seguidisme del Govern central està privant a les Comunitats Autònomes la participació en la planificació i en la programació de l'economia en el conjunt de l'Estat.

Al seu grup consideren que la necessària participació dels agents socials en la planificació democràtica exigeix la creació d'un òrgan que tinga eixes competències i que no excloga els pressupostos encara que reconeix que s'eleva a rang de llei, altres organismes que ja es tenen en este sentit i ho fan per seguidisme i còpia al presentat pel Govern central, que obvia el text que fa un temps va presentar un altre conseller, pactat amb els agents socials, on es preveia la participació de l'Administració.

Acaba la seua primera intervenció indicant que entenen que hauria de redactar-se un nou projecte amb la participació de l'Administració i que puga opinar també de la llei de pressupostos.

En el torn de representació del Grup Parlamentari Socialista per a fixar la seua postura va intervindre Joan Callao Capdevila qui va dir que el diputat Zamora proposava un model total i absolutament diferent al que proposava el Consell i recolza el seu grup. Si el que es pretén es crear un òrgan consultiu, autònom i independent del poder polític i es proposa que participe en ell l'Administració es desbarata tota l'harmonia del model, ja que no s'entén ni té sentit que l'ens consultant estiga incardinat dins el consultiu perquè el priva de la independència necessària.

Comentava que es vol un CES configurat com un òrgan col·lectiu, de configuració col·lectiva, de l'autoorganització col·lectiva, amb una funció preeminent que és la de la consulta i creu que resultaria irracional que el consultant estiguera inclòs en l'òrgan consultiu.

A més a més, es recolza en una anàlisi o estudi comparat del context estatal i europeu, on constata que de deu hi ha huit autonomies que exclouen a l'Administració Pública, així com altres països europeus com Bèlgica, Holanda, Luxemburg, Dinamarca, França o Itàlia, que també l'exclouen i només ha trobat un país, Portugal que l'incorpora.

Intervé de nou, el diputat Zamora i afirma que ells plantegen un model diferent, ja que es tracta d'un òrgan de planificació i que naturalment ha de comptar amb la presència de l'Administració. El que ells proposen és demanar al Govern que desenvolupi la Constitució, en concret l'article 131.2 quan diu que el Govern elaborarà els projectes de planificació, d'acord amb les previsions que siguin subministrades per les Comunitats Autònomes i l'assessorament i col.laboració dels sindicats i altres organitzacions professionals, empresarials i econòmiques i per a tal finalitat es constituirà un Consell, tal i com ho ha fet Portugal i tal com es preveu a l'article 60 de l'Estatut, en quant a la creació d'un Consell Econòmic i Social. I això no es perdre autonomia i independència sinó aprofundir la democràcia, en el sentit de democràcia econòmica i més progressista. Hi ha quatre autonomies que contempnen la presència de l'Administració i fins i tot alguna d'elles inclou que s'informe sobre els pressupostos.

Diu que el model que defensa Esquerra Unida no és antiquat perquè incloga la planificació sinó que pretén legalitzar, reforçar, donar dret als agents socials, donar-los els instruments amb suport legal i constitucional per a participar en eixa planificació i més a més quan l'avantprojecte de llei presentat pel Conseller Domenech (anterior Conseller de Treball) preveia la participació de l'Administració i va ser aprovat per unanimitat en el Consell de Relacions Laborals. Este és el model que defensen i per la qual cosa cal preguntar-se per a quan el compliment de la Constitució en este punt i de l'Estatut d'Autonomia.

En la rèplica, el diputat Callao apunta que la proposta és irracional, si es vol constituir un òrgan col.lectiu al que es pugui consultar i es pronuncie amb total autonomia i independència, evidentment el consultant no pot estar en eixe òrgan. Este no és un òrgan de concertació sinó consultiu i a més a més, este projecte de llei es pot ficar com a exemple altament satisfactori de concert social, de consultes que han servit per a millorar el text i ha hagut receptivitat per tots els sectors implicats i quan el seu partit i el seu grup i la Conselleria han assumit la majoria dels suggeriments dels

sectors implicats. Esquerra Unida no entén el més elemental i el que no té cap sentit és que si volem configurar un òrgan independent i autònom és no incloure a l'Administració. I açò no ho hem vist nosaltres únicament, ho han vist altres i només hi ha dues autonomies que admeten la participació de l'Administració que són Astúries i Aragó. A més a més tan la Constitució com l'Estatut diuen que mitjançant una llei s'establiran la composició i les funcions d'estos òrgans, per la qual cosa no s'està incomplint res.

A continuació, intervé el representant del Grup parlamentari d'Unió Valenciana, Fermin Artagoitia Calabuig que considera que més que un debat de defensa d'una esmena, al principi, semblava un debat de la llei i agafant les últimes paraules del diputat Callao, en quant al compliment de l'Estatut i de la Constitució vol agrair part de l'exposició del Conseller perquè creu que és una esmena del seu grup, quan defensa el perquè de Comitè i no de Consell.

En relació a l'esmena, de tots els arguments del diputat Zamora, que haurien d'entrar en filosofia de conceptes, no li han convençut i per tant no van a recolzar-la perquè si ben cert és que de vegades la planificació pot ser interessant i important, no és menys cert que s'ha de cenyir al marc del joc per a que les forces socials juguen lliurement dins d'elles. Està clar que nosaltres volem el Consell Econòmic i Social i al llarg del debat d'esmenes anirem configurant el que creguem que ha de ser però no entrarem en el joc d'una planificació d'economia o un òrgan que quede desllavassat.

Altra vegada, el diputat Zamora, aclareix la seua postura sobre el nom, que s'anomene Comitè és perquè no desenvolupa la Constitució, ja que a nivell estatal és Consell i com va dir el Ministre en la seua presentació no correspon al que es preveu a la Constitució i creu que no es pensa fer, però el tema del nom no és important, el que és important és el contingut i no dubta que Unió Valenciana està pel Consell Econòmic i Social, diferent del seu i en el debat de l'esmena a la totalitat que abarca al contingut i a la filosofia potser no s'ha entrat perquè el que diferencia un òrgan de l'altre, que en EU estem pels dos, i a més a més si es creen per llei és que per a EU un òrgan per a la concertació social, les relacions laborals, encaminar la conflictivitat, és a dir l'equivalent al Consell de Relacions Laborals estem d'acord i no el contraposem al Consell Econòmic i Social previst en l'Estatut.

El que no compartim és que hi haja una part de la concertació econòmica i social que és la planificació econòmica, que ha de fer-se per a evitar els desequilibris territorials, socials i econòmics que al final sempre son els mateixos els que els pateixen. I esta és la filosofia que està en el fons de la nostra proposta i al participar l'Administració hauria d'intentar-se un òrgan que servisca per a eixa participació en la programació econòmica, que a més a més en un moment de crisi com l'actual que estem vivint és l'aconsellable.

En la rèplica, el diputat Artagoitia afirma que el fet del nom en sí ja inclou una certa filosofia del que s'està desenvolupant, i clar que en EU estan pels dos, perquè entenen que són dos òrgans diferents, en quant a consell i en quant a comitè i no pel nom sinó pel contingut i ho entén des del punt de vista d'EU que ho defense, encara que per a ell un desenvolupament d'economia planificada ens portaria a un model diferent, en crisi i en fallida en este moment i no a un tiró de l'economia que fa falta. Però entenent açò és normal que no ho recolzem i a l'hora dels debats que vindran ja parlarem de la filosofia que cada u defensa i les diferències. Està clar que de vegades demanarem la intervenció de l'Administració però no la planificació en excés que entenem és nefasta, per la qual cosa reitera no votaran l'esmena per la diferència de base de concepte i no per altres raons.

El representant del Grup Parlamentari Popular, Manuel Ramírez Valentín, en relació a la posició del seu grup respecte a l'esmena a la totalitat va dir que en les actuals circumstàncies no es pot tornar un projecte de llei com l'actual al Consell i més després de deu anys, des de l'entrada en vigor de l'Estatut, on hi ha molts ens que encara queden per desenvolupar i que el comitè o consell, que ja vorem com quedarà, és un d'ells. És més, es relaciona directament amb la nostra facultat d'autogovern i per això no podem reenviar-lo al Consell i jutgen perillós, quasi suïcida per al futur del comitè o consell econòmic i social una esmena a la totalitat.

Pensen que al llarg del procediment legislatiu, ocasió hi haurà de discutir l'objecte d'esta esmena, que sens dubte redundarà en benefici de la publicitat, del contrast de parers i del respecte a les minories que estan implícites en el principi democràtic, perquè el model del CES que hui presenta EU és un dels dos possibles però no l'únic, hi ha un altre que defensa el seu grup i el contrast s'ha de fer a la Cambra. El

nostre model no coincideix amb el que es desprèn de l'esmena d'EU i per això no estan conformes amb la raó de la devolució però si estan d'acord amb la seua raó de ser.

Afirma que el model de CES que presenta el Consell no respon a cap esquema doctrinal, al CES pot estar o no l'Administració, són dues postures de fonamentació ideològica a diferenciar. El que no té sentit és que l'Administració, com en el projecte del Consell estiga però no estiga, estiga per a tafanejar però no per a comprometre's, estiga per a controlar i no per a treballar.

Un CES amb presència de l'Administració és un CES vinculant en el que l'Administració assumeix la responsabilitat de convertir en realitat els acords d'este òrgan. Un CES sense l'Administració és un òrgan on la societat s'entén i es pronuncia per ella mateixa i que l'Administració pot atendre o no, però assumeix la responsabilitat d'atendre o no allò que s'haja pronunciat en el CES. El Consell Econòmic i Social que proposa el Consell no permet parlar de cap d'estos tipus de compromisos de l'Administració, ni es compromet a portar a cap propostes del Comité, ni es responsabilitza dels missatges que reba d'ell, perquè només està a mitges. Entenem les raons d'EU quan presenta esta esmena a la totalitat encara que no estem d'acord amb el fons i per responsabilitat no podem tornar el projecte al Consell sinó es vol perdre per a tota la legislatura i com si volem un CES, per eixa raó no recolzem la proposta d'EU.

Pren la paraula el diputat Zamora, per a dir que el PP no vol tornar este projecte perquè hi ha encara molts òrgans de participació previstos a l'Estatut per crear i afirma que el que es crea en este projecte no és de desenvolupament estatutari només que de la generalitat del foment de la participació. Afirma que no desenvolupar el Consell en la direcció que proposen això és el que es renunciar a l'autogovern. El Conseller ha dit que el que fan és desenvolupar la llei que ha aprovat el govern central i aquesta no desenvolupa la Constitució i al no desenvolupar l'article 131.2 impedeix que les autonomies participen en aspectes com el pla de convergència. Finalitza agraint que reconega que la intenció del seu grup és la de millorar, no solament tècnica sinó políticament i en la seua filosofia el model i que al llarg del debat ja es podran discutir altres possibles models.

En la rèplica, el diputat Ramírez, molt breument, diu que no dubta que el CES s'anomenarà Consell Econòmic i Social si foren els que governaren i que les funcions

serien les pròpies d'un òrgan consultiu i no té cap rellevància el que l'Administració estiga com òrgan de gestió de la cosa pública dins del CES i això és una altra qüestió que es discutirà al debat. El CES naturalment per al seu grup és un mandat constitucional i estatutari, segons preveu l'article 60 i és un dels ens que està per desenvolupar i espera que quan ells governen es desenvolupen tots els ens que no han estat desenvolupats en els anys de govern socialista.

Al finalitzar les intervencions es va passar a votació l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, que va tindre 4 vots a favor i 74 en contra, per la qual cosa va quedar rebutjada la mateixa, en la sessió del Ple del dia 15 d'octubre de 1992, així com la proposta que portava d'un Consell Econòmic i Social amb competències per a la planificació econòmica i amb la participació de l'Administració.

En este sentit, del debat a la totalitat, al menys van quedar prou clars els models de CES que defensaven tant el Consell com cadascun dels grups parlamentaris.

Per al Consell, el seu model de CES és el d'un òrgan consultiu per a reforçar el diàleg, amb la participació dels agents econòmics i socials i d'altres organitzacions del món econòmic, autònom, amb recursos i sense la presència de l'Administració.

El grup d'Esquerra Unida diferencia els dos models, el que proposa el Consell i el que proposen ells, amb la presència de l'Administració i amb facultats de planificació econòmica i estan a favor de l'existència dels dos.

El grup parlamentari socialista secunda el model d'òrgan consultiu independent sense la participació de l'Administració. El grup d'Unió Valenciana advoca per un òrgan sense competències en planificació de l'economia. I el grup Popular, encara que no comparteix els dos models presentats, sí que estan per un òrgan consultiu i en el debat del projecte de llei el traslladaran.

Aquestes posicions son significatives per al posterior debat del text complet del projecte de llei, que com s'ha exposat abans, a l'articulat es van presentar un total de 99 esmenes, de les quals 11 corresponien al Grup Parlamentari Socialista; 42 al Grup Parlamentari Popular; 14 al Grup Parlamentari Nacionalista d'Unió Valenciana i 32 al Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, que analitzarem en més detall en un altre treball.